

Slots- og Kulturstyrelsen
Center for Kulturarv, Fredede Bygninger
Att.: Att.: Jeppe Priess Gersbøll (brv@slks.dk)

København, 22. februar 2018

Høringssvar - fredning af Frederiksberg Allé

Danske Landskabsarkitekter (DL) har modtaget kopi af høringsbrev om ovenstående fredning og har følgende bemærkninger til Bygningssynets indstilling:

DL har overordnet set en meget positiv holdning til fredningsindstillingen. Det er et vigtigt landskabsarkitektonisk værk at få fredet. Hele anlæggets tværsnit og geometriske opbygning, som er identisk med det oprindelige barokanlæg, er uden sidestykke nationalt som internationalt.

I indstillingen nævnes ”*de to gange to rækker af kandelaberklippede lindetræer*” som bærende fredningsværdi. Alléen er anlagt i 1704 og den sidste gennemgribende omplantning blev foretaget i 1926 og kandelaberklippingen, som først blev foretaget i 1951, er ikke det mest historisk afgørende træk ved alléen. Ved en fuldstændig udskiftning af træerne, som uvægerligt kommer på tale en gang i fremtiden, burde en overvejelse, om fastholdelse af kandelaberklippingen, kunne komme på tale.

I forhold til begrebet ”*bærende fredningsværdi*” vil DL anbefale at det, især i forhold til træerne, defineres i hvilken tilstand anlæggets bærende fredningsværdi – eller måske rettere herlighedsværdi, når der er tale om levende planter – går tabt.

I Bygningssynets anbefalinger til Slots- og Kulturstyrelsen nævnes det ... *at der udarbejdes en manual for fredningen med en nøje beskrivelse af anlæggene og de bærende fredningsværdier i disse herunder, at manualen indeholder en detaljeret plejeplan navnlig for vedligehold af lindetræerne og andre bærende elementer i henhold til fredningsværdierne*. DL skal supplerende anbefale, at der i første omgang foretages en omhyggelig registrering af hvert enkelt lindetræs placering, stammeomfang, kronediameter, sundhedstilstand og omtrentlige alder, herunder også en fotoregistrering. Og for træerne som sådan, skal arten fastslås på sortsniveau. En registrering af denne art er erfaringsmæssigt et vigtigt element for stillingtagen til plejeplan, ændringer, udskiftninger mv.

Anbefalingerne nævner også ... *at plejeplanen skal tage udgangspunkt i opbygningen af driftsplaner hos Slotte og Kulturejendomme*. Hvis der med opbygning menes at Slots og Kulturejendomme har et udarbejdet paradigme for driftsplaner lyder det rigtigt. Hvis derimod der menes at deres driftsplaner er under opbygning, bør der udarbejdes en særskilt plejeplan – eller rettere en udviklingsplan som indeholder en særlig plejeplan for Frederiksberg Allé.

Endvidere nævner anbefalingerne ... *at styrelsen er særlig opmærksom på, at alléens tværprofil/principsnit (en af de bærende fredningsværdier i forslaget) kan gøres til genstand for ændringer, idet etablering af cykelstier på Frederiksberg Allé udgør et ufravigeligt politisk krav (Kommuneplan 2017), hvilket må integreres i manualen, ligesom skybrudssikring og kommunens øvrige planer for et generelt ”løft” af Frederiksberg Allés byrum skal ske i respekt for fredningsværdierne*. DL anser det for vigtigt at fredningen er med til at fastholde anlæggets tværsnit og geometriske opbygning. Hvis der sker indgreb i belægningen omkring træerne, f.eks. flytning af kantsten for at give plads til en ny cykelsti, er det vigtigt at den oprindelige geometri ikke forrykkes, dels af historisk, æstetiske grunde og dels fordi det kan være skadeligt for de eksisterende træers rodnet. I samme ombæring bør det sikres, at alléen ikke i forbindelse med en mere permanent trafikomlægning, får en ’slynget’ trafikafmærkning, i lighed med hvad der er sket på Gl. Kongevej. Det

D A N S K E LANDSKABSARKITEKTER

vil ødelægge det visuelt klare indtryk af Frederiksberg Allés klassiske og symmetriske tværprofil.

Endelig skal DL nævne, at der i indstillingen ikke tages stilling til Frederiksberg Allés belysning. Da det er meget sandsynligt, at der i den nærmeste fremtid vil ske udskiftning til mere energirigtige armaturer. Det er vigtigt at en ny belysning beskrives, da denne både skal opfylde vejregler om belysning og på samme tid gøre alléen attraktiv som promenaderum om aftenen.

Med venlig hilsen

Susanne Grunkin
Formand Danske Landskabsarkitekter

Knud W.Ø. Larsen, landskabsarkitekt MDL
Landskabsarkitekternes Tænketank